

מדינת ישראל
משרד הבריאות
לשכת הבריאות - מחוז הדרום
באר-שבע

איך להגן על הילדים מפגיעה ממחלות זיהומיות של מעיים

תדריך להורים

**נכונות המבוגרים והילדים לנהוג
בהתאם לתדריך זה תשפר את המצב**

הוכן על ידי דר' ל. דוחן וצ. קסלר, מאי 2008

5. טיטולים יש לעטוף בשקית פלסטיק סגורה לפני זריקתם לפח האשפה.

6. רחיצת כלי אוכל תעשה במים חמים וסבון ויש לנקזם ולייבשם במתקן מתאים.

7. יש להימנע מלשלוח \ מלקבל ילדים חולים (שלשולים, הקאות, חום) למוסדות החינוך, גנים, בתי ספר וקייטנות, יש לוודא שלא יהיה מגע בין ילדים חולים ובריאים.

8. להחזיר ילד למוסד חינוכי אחרי מחלה רק לאחר קבלת אישור מרופא מטפל.

9. אם בבית נמצא ילד שחולה במחלת מעיים, רצוי לארגן עבורו כלי רחצה, כלי אוכל וצעצועים נפרדים, להקפיד על טיפול יסודי בהפרשות צואתיות במטרה למנוע הדבקה של בני משפחה אחרים במחלה.

10. לידיעתך, ילד שנמצא בתקופת הדגירה (הזמן בין ההדבקה להופעת סימני מחלה) ונירא בריא לחלוטין, יכול כבר להפריש גורם מחלה ולהדביק אנשים וטף שנמצאים בסביבתו, לכן חשוב לשמור על כללי היגיינה אישית וסביבתית, כמו רציחת ידיים, ניקיון עם שימוש בתכשירי חיטוי וטיפול נכון במזון.

זכור!

התנהגות נאותה בנושאי ההיגיינה האישית והסביבתית היא הדרך הטובה ביותר למניעת מחלות בדרכי העיכול.

הדרך הטובה ביותר למניעת המחלה היא דרך של שמירה על היגיינה אישית נאותה, שמירת הניקיון וטיפול הנכון במזון

מה עושים?

1. רחיצת ידיים קפדנית במים וסבון לפני טיפול במזון, אכילה, ביציאה מהשירותים, אחרי החתלה, אחרי טיפול בכביסה מלוכלכת וניקוי שירותים. לניגוב ידיים במסגרות קבוצתיות יש להשתמש במגבות חד פעמיות, בבית יש להשתמש במגבת אישית.

הוירוסים והחיידקים רגישים לחומרי חיטוי, חום ויובש. חומר יעיל פשוט ומצוי הוא האקונומיקה הביתית בריכוז של 3.5% ובמיהול של 1/100 במי ברז.

הערה: אין לערבב את האקונומיקה בסבון משום שבכך מתבטלת הפעילות של כל אחד מהם.

2. שטיפת אסלות ורצפת השירותים, סירים להפרשות הילדים, כיורים ומשטחי החתלה, וכל מקומות המגע המשותפים (ידיות, צעצועים) תעשנה במים ודטרגנט (סבון) וחיטוי באקונומיקה.

3. הניקוי והחיטוי של כיורים, אסלות, סירים, אגניות ואמבטיות תיעשה בעזרת מברשת מתאימה ותכשיר סבון מתאים מיד לאחר השימוש. לאחר השטיפה במים יש לחטא באמצעות אקונומיקה מדוללת (כף אקונומיקה לליטר מים) ולרסס או למרוח על המשטחים.

4. הקפדה על תקינות מערכות המים והביוב ובמקרה של סתימות, פריצה וכל תקלה אחרת, יש לטפל בהם מיידית, לנקות ולחטא לאחר התיקון.

מחלות מדבקות מהוות גורם עיקרי לתחלואה בקרב הילדים בכלל ובגיל הרך בפרט. מחלות זיהומיות של מערכת העיכול הן מחלות מדבקות הגורמות לתחלואה בילדים.

מחלות זיהומיות בדרכי העיכול

מחלות זיהומיות של מערכת העיכול קיימות בכל העולם וגורמות לתחלואה גבוהה ואף למוות. זיהומי מעיים נפוצים ביותר בקרב כלל האוכלוסייה והארעותם פחותה רק ממחלות ההצטננות.

המחוללים של מחלות זיהומיות במערכת עיכול הם: נגיפים, חיידקים, מחוללים חד תאים, פרזיטים או רעלנים.

השכיחים ביותר מבין החיידקים הם: הסלמונלה (Salmonella), השיגלה (Shigella), והקמפילובקטר (Campylobacter).

בין הנגיפים נזכיר את הנגיף הגורם לדלקת כבד נגיפית מסוג A, רוטה – ירוס ומגוון רחב של נגיפים אחרים.

דרכי העברת מחוללי מחלות מעיים

➤ מאדם לאדם באמצעות הפרשות צואתיות (הפרשות של אדם חולה או נשא המחולל).

➤ טיפול לקוי במזון, כולל קניית מזון ממקור לא בטוח.

➤ החזקה לא נכונה של מזון – חימום או קירור לקויים גורמים לריבוי המחולל.

➤ כלי הכנה וכלי אוכל מזוהמים.

➤ באמצעות חפצים או צעצועים שזוהמו.

➤ לפעמים קיים מעבר ישיר של פתוגן מסוים בין ילד לילד. אלה פתוגנים הדורשים מספר מועט של חיידקים כדי לגרום למחלה, כמו: שיגלה.

